

Dorpsanalyse Boornbergum

Maatschappelijke Onderneming
Smallingerland,
december 2016

Dorpsanalyse Boornbergum

Team Opbouwwerk

Amanda Bies ■ Hannie Brandsma ■ Marga La Crois
Jan Wim Ensing ■ Ineke Hut - Bos ■ Klaske Siersema

Zuidkade 62/1 | 9203 CN Drachten | 0512-515598 | www.mosweb.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Boornbergum	4
Naam & historie van Boornbergum	4
Naam & historie van Kortehebben	5
Boornbergum anno 2016	5
Verschillende vormen van plattelandsgemeenschappen	7
Vormen van plattelandsgemeenschappen in Boornbergum	8
Voorzieningen in Friese dorpen	9
Voorzieningen in Boornbergum	10
Kerkgemeenschap binnen Boornbergum.....	11
Infographic Boornbergum	12
Leefgebied Zingeving.....	13
Leefgebied Wonen	15
Leefgebied Financiën.....	18
Leefgebied Sociale relaties	19
Leefgebied Lichamelijke gezondheid	21
Leefgebied Psychische gezondheid	23
Leefgebied Werk en activiteiten	24
Conclusie en aanbevelingen	26
Conclusies.....	26
Aanbevelingen.....	27
 Bijlage 1: Bundeling van gesprekken met dominees, bewoners, zorgprofessionals, wijkprofessionals en verenigingen	 28

Inleiding

Voor u ligt de dorpsanalyse van Boornbergum: het grootste dorp van de gemeente Smallingerland met ruim 1600 inwoners. Deze dorpsanalyse is gemaakt in opdracht van de vereniging voor Dorpsbelangen Boornbergum-Kortehemmen en de gemeente Smallingerland door de opbouwwerkers van de Maatschappelijke Onderneming Smallingerland (M.O.S.).

Het Dorpsbelang Boornbergum-Kortehemmen had behoefte aan nieuwe input vanuit het dorp om hun taak weer helder te krijgen. De vorige dorpsvisie is verouderd. De plannen in de vorige dorpsvisie zijn behaald en deels ingehaald door de tijd. Daarnaast merkte het bestuur op, dat ondanks de groei van het dorp met ruim 16 procent in de afgelopen tien jaar, het aantal leden van de vereniging afnam. Ook het contact met nieuwe bewoners verloopt anders dan gewenst.

Om een zo objectief mogelijk beeld te krijgen van wensen en ideeën vanuit het dorp is besloten het gehele onderzoek voor de analyse over te laten aan het opbouwwerk van de M.O.S.. Uiteraard is de gekozen methodiek en het gewenste resultaat in overleg met het Dorpsbelang bepaald. Daarbij is ook afgesproken om het gebied Kortehemmen en haar bewoners ook mee te nemen in het onderzoek.

Het opbouwwerk maakt jaarlijks voor de gemeente een dorp-, wijk- of doelgroep analyse. Dat is vastgelegd in de zogenoemde productafspraken, in het contract tussen gemeente Smallingerland en de M.O.S.. Voor het dorpsbelang betekent dit dat er geen kosten zijn om de expertise van het opbouwwerk van de M.O.S. in te zetten. Het dorpsbelang heeft wel budget vrij gemaakt om voor de deelnemende bewoners een attentie te regelen bij de plaatselijke bakker.

Voor de analyse wordt naast een feitelijk onderzoek, van cijfers en feiten, een belevingsonderzoek gedaan. Hiervoor is de methodiek Huiskamergesprekken gebruikt. Aan alle dorpsbewoners is gevraagd om mee te doen. Dit heeft geresulteerd in tien huiskamergesprekken met totaal zestig bewoners, waaronder een aantal basisschoolleerlingen. Het jongerenwerk van de M.O.S. heeft een gesprek gevoerd met jongeren in de jeugdsoos. De verenigingen zijn als groep ook vertegenwoordigd. De gesprekken zijn gevoerd en genoteerd door twee opbouwwerkers per gesprek.

Naast alle bewoners zijn ook professionals, werkzaam in het dorp, gevraagd om input. Er is gesproken met de huisartsen, wijkverpleegkundigen, basisschooldirecteuren, dominees, woningbouwcorporaties, peuterspeelzaalleidsters, dorpsagent en regiomanager van de gemeente. Ook deze input is verwerkt in de analyse.

In de dorpsanalyse wordt per leefgebied beschreven wat bewoners hierin opvalt, zowel positief als negatief. Vervolgens is per leefgebied aangegeven welke kansen de bewoners en professionals zien. Deze leefgebieden worden door het opbouwwerk van de M.O.S. gebruikt en zijn afkomstig uit de leefgebiedenwijzer van Movisie. De leefgebiedenwijzer gaat uit van leefgebieden die voor ieder mens relevant zijn en nauw met elkaar samenhangen. Het gaat om de volgende zeven leefgebieden :

- zingeving
- wonen
- financiën
- sociale relaties
- lichamelijk gezondheid
- psychische gezondheid
- werk/activiteiten

N.B. Omdat dit document in het Nederlands is opgesteld is er voor gekozen de Nederlandse dorpsnaam te gebruiken.

Boornbergum

Boornbergum ligt ten zuidwesten van Drachten, in de gemeente Smallingerland. Ten zuiden van het dorp ligt het bosgebied van Beetsterzwaag, in het noordwesten grenst het dorp aan een waterrijk gebied. Op 1 januari 2016 telde het dorp 1.672 bewoners. Kortehebben telde toen 244 inwoners.

Naam & historie van Boornbergum

De naam van het dorp wordt ontleend aan de rivier de Boorn, die het water afvoerde naar de Middellzee. In de winter stonden de omliggende gebieden onder water en kwamen de golven tot aan de zandruggen. Op deze zandruggen woonden de mensen veilig en waren er om deze reden al eeuwenlang boeren gevestigd. 'Burg' uit Boarnburgum, heeft betrekking op de verhoging in het landschap, waar het water niet kon komen. 'Gum' is een afkorting van 'him', het land van de bevolking. Boarnburgum betekent dus een voor het water niet bereikbare plaats aan de Boarn.¹

De geschiedenis van het dorp gaat terug tot voor de 13^e eeuw. Het gebied dat bij het dorp hoorde was groot en liep van het riviertje de Drait tot aan het Botmeer in het westen. Het tussenliggende gebied waar de buurtschappen Goëngahuizen, de Vlierbos, de Wilgen en de Smalle Ee lagen richtten zich op het dorp Boornbergum. Ook de Veenhoop, welke later is ontstaan door de uitgraving van het Polderhoofdkanaal in de 19^e eeuw, hoorde er bij. Pas in 1956 kregen deze gehuchten de status van dorp. Boornbergum heeft nog altijd een centrum functie voor het omliggende gebied.

1664

1859

¹ Jochum Dijkstra

Naam & historie van Kortehemmen

De geschiedenis van het dorp Kortehemmen is nauw verbonden met het riviertje de Drait. Kortehemmen is ontstaan op de zandrug van deze rivier. De stukken land tussen de boerderijen en het water waren niet lang. Deze stukken weiland, “finnen” genaamd waren erg nat en drassig. Een andere benaming voor lage gelegen, natte stukken land zijn himmen. Vandaar de naam Kortehemmen.

In de 17^e eeuw lagen er vijftien stemgerechtigde boerderijen op een rij en woonden er niet veel mensen. Dat is lang zo gebleven. De bevolkingsgroei nam even toe door de komst van de zuivelfabriek op de Galhoek. Daarbij kwamen ook fabriekswoningen, een bank, een smederij, een wagenmakerij en wat winkels. De zuivelfabriek ‘Mei(j)enoar Ien’ was in gebruik van 1893 tot 1966. In de laatste helft van de 20^e eeuw is het dorp weer kleiner geworden. Het huidige ‘De Trisken’ en ‘Himsterhout’ lagen op het grondgebied van Kortehemmen, maar worden nu gerekend onder Drachten.

Boornbergum anno 2016

Boornbergum heeft tegenwoordig nog altijd een centrumfunctie voor de omliggende kleinere kernen, door de aanwezigheid van voorzieningen in het dorp zoals de supermarkt, de bakker en een pinautomaat. Daarnaast is Drachten door uitbreiding met de wijken Himsterhout, de Sanding en de Trisken steeds dichterbij gekomen.

In het dorp heeft de afgelopen jaren ook veel nieuwbouw plaatsgevonden. Zowel in de oude kern is bijgebouwd, maar vooral is het dorp ten noorden uitgebreid door de realisering van een groot deel van het nieuwbouwplan ‘De Middelgeast’. Het inwoneraantal is hierdoor ook gegroeid van 1.011 inwoners in 2000², tot 1.672³ bewoners in 2016. Het lag oorspronkelijk in de planning om in 2015 het volledige nieuwbouwplan gereed te hebben. Anno 2016 zijn echter nog veel bouwkavels onbebouwd.

In het nieuwbouwplan Rietlanden zouden 14 vrijstaande villa’s en zes eilandvilla’s gerealiseerd worden. Anno 2016 zijn er twee villa’s. Volgens de gemeente is er een groeiende belangstelling voor woningen in deze prijsklasse.

Het aantal huishoudens bedraagt 655 en een gemiddeld huishouden telt in Boornbergum 2,60 personen. Het aantal niet-westerse allochtonen in Boornbergum bedraagt 1% van de bevolking.

² CBS Statline

³ Gemeente Smallingerland

Verskillende vormen van plattelandsgemeenschappen

Het ene dorp is het andere niet. Binnen het platteland bestaan grote verschillen tussen de dorpen. Het Sociaal en Cultureel Planbureau⁴ gebruikt verschillende sociale typologie om de verschillen te duiden:

- Het gesloten platteland bestaat uit kleine, afgelegen dorpen met een beperkt voorzieningenaanbod. In vergelijking met de bewoners van andere plattelandstypen zijn de mensen naar binnen gericht. Er komen maar weinig stedelingen wonen en de bewoners hebben een relatief laag inkomen en opleidingsniveau (30% van de plattelandsbewoners).
- Tot het dorpse platteland kunnen de grotere dorpen met centrumfunctie worden gerekend. Hier zijn voorzieningen en bezoekers van buitenaf. Nieuwe bewoners komen veelal uit de eigen regio (55% van de plattelandsbewoners).
- Het woonplatteland bestaat uit buitengebieden en gehuchten in een agrarische omgeving. Hier wonen veel gezinnen en weinig senioren en hebben de meeste bewoners een bovengemiddeld inkomen en opleidingsniveau (5% van de plattelandsbewoners).
- Het elitaire platteland bestaat uit mooie gebieden met relatief veel natuur en centrale ligging ten opzichte van steden. Deze gewilde combinatie trekt bewoners aan die welgesteld en hoogopgeleid zijn en erg op de stad gericht zijn (4% van de plattelandsbewoners).
- Het stedelijk platteland bestaat hoofdzakelijk uit woonwijken. De relatief goedkope woningen trekken een bevolking aan met veel jongeren en gezinnen en een voor het platteland hoog aandeel niet westerse allochtonen (6 % van de plattelandsbewoners).

⁴ Overgebleven dorpsleven, SCP 2008

Vormen van plattelandsgemeenschappen in Boornbergum

Binnen Boornbergum vinden we van alle typeringen kenmerken terug.

Het **dorpse platteland** vinden we in Boornbergum terug door de centrumfunctie voor de omliggende streken. De kleine middenstand, de Poiesz, de basisscholen, de voorzieningen op het gebied van gezondheid, het verenigingsleven en de sportfaciliteiten krijgen bezoekers vanuit Boornbergum, maar ook vanuit de regio.

In de gebieden van Kortehemmen en de Sanding. zien we meer het **elitaire platteland**. Welgestelde mensen, hoger opgeleid en vooral gericht op Drachten en niet gelijk op Boornbergum. In Kortehemmen vinden we ook het **woonplatteland** met nog enkele agrarische bedrijven.

In de nieuwbouw van Boornbergum vinden we het **stedelijk platteland**. Bewoners komen veelal niet uit Boornbergum, maar kiezen voor deze locatie vanwege de nieuwe huizen en relatief lage huurprijs. Vooral jongeren en gezinnen wonen in de nieuwbouw en de verbinding tussen het “oude Boornbergum ” en het “nieuwe Boornbergum” wordt door beide groepen niet gevoeld.

In Boornbergum zou men, gezien de typering, het **gesloten platteland** niet terug vinden. Echter ervaren sommige dorpsgenoten de geloofsgemeenschap van de voortgezette gereformeerde kerk Nederland als een gemeenschap binnen het dorp die gesloten is en op zich zelf gericht. De verbinding en samenwerking met de andere kerk en dorpsbewoners gaat moeizaam.

Voorzieningen in Friese dorpen

In augustus 2016 verscheen van het Fries Sociaal Planbureau een fluchskrift over voorzieningen en mobiliteit op het Friese platteland.⁵ Uit dat onderzoek blijkt dat dorpsbewoners voorzieningen in hun dorp erg belangrijk vinden. Het onderzoek maakt een onderscheid tussen de grootte van dorpen: kleine dorpen (minder dan 500 inwoners), middelgrote dorpen (500-1500 inwoner) en grote dorpen (1500-5000 inwoners).

Bewoners van grote dorpen, zoals Boornbergum, vinden de volgende zes voorzieningen zeer belangrijk: supermarkt, pinautomaat, huisarts, basisschool, openbaar vervoer en een dorpshuis. In Boornbergum zijn al deze voorzieningen aanwezig, al is de huisarts niet permanent in het dorp en is het openbaar vervoer alleen beschikbaar in de spitsuren op doordeweekse dagen. Verder blijkt dat vooral inwoners van grote dorpen voorzieningen het meest belangrijk vinden en dat bewoners die minder mobiel zijn ook grote waarde hechten aan voorzieningen in het dorp.

Op de vraag hoe vervelend inwoners het vinden als een voorziening verdwijnt blijken vooral ouderen, mensen met een laag inkomen en inwoners zonder auto dit het vervelendst vinden. Opvallend is dat inwoners van kleine dorpen het het minst erg vinden, waarschijnlijk omdat deze groep al gewend is verder te rijden voor voorzieningen. Eén voorziening blijkt erg belangrijk voor de Friese dorpsbewoners: het dorpshuis. Dit geldt vooral voor kleine en middelgrote dorpen. De inwoners daarvan tonen de meeste actiebereidheid voor het behoud van hun dorpshuis.

Al met al zijn voorzieningen in de dorpen vooral belangrijk voor inwoners die lokaal georiënteerd zijn en veel tijd doorbrengen in het dorp. Hoe mobieler men is, hoe sneller men de auto pakt om naar voorzieningen te rijden. In Boornbergum heeft een gemiddeld huishouden 1,3 auto's. Ter vergelijking: in Drachten is dit 1,0.

⁵ Fluchskrift 'Voorzieningen en mobiliteit op het Friese platteland'

Voorzieningen in Boornbergum

Boornbergum heeft een groot aantal voorzieningen en beschikt over een redelijke middenstand. Voor alle dagelijkse behoeften kun je prima in het dorp terecht, want het beschikt over een supermarkt met PostNL-servicepunt, een bakker en een snackbar. Daarnaast zijn er nog extra voorzieningen zoals een pinautomaat en een tankstation, maar ook diverse andere ondernemingen en ZZP'ers.

In het dorp is sinds 2006 een zorgboerderij gevestigd, waar mensen werken met onder andere een verstandelijk beperking of psychische aandoening. Zij leveren de groente uit hun tuin aan de deelnemers van de zorgboerderij en de voedselbank in Drachten, maar ook aan het restaurant “Het Spijshuys” in het eigen dorp.

Het dorp heeft de beschikking over een eigen dorpshuis: 't Bynt. In het dorpshuis vinden diverse activiteiten plaats van verschillende verenigingen zoals koersbal, biljart en bridge. Ook is er een toneelvereniging en worden er diverse activiteiten aangeboden. Daarnaast hebben de jeugdsoos, het Peuterspelen en het gezondheidscentrum “Goed” een plek in het dorpshuis. In “Goed” zijn de huisartsen, fysiotherapeut, podoloog, Thuiszorg de Friese Wouden en een apotheekuitgiftepunt te vinden. Op de zaterdagmiddag is er het café, bij gebrek aan een echt dorpscafé. Dorpsbewoners organiseren daarnaast op eigen initiatief activiteiten in het dorpshuis en kunnen ook voor privégelegenheden ruimtes huren.

Op het gebied van sport is er de accommodatie van SC Boornbergum met daarbij een kantine, voetbalvelden en tennisbanen. Verder is er nog een jeu de boules baan en een gymzaal in het dorp die ook gebruikt wordt door verenigingen van buiten het dorp.

In het dorp is een busroute, lijn 84, van Heerenveen naar Assen en vice versa. De bus rijdt via Drachten. Dichtbij, tegen Korteheemmen aan, ligt de wijk Himsterhout. Daar is het mogelijk om op de QLiner naar Groningen te stappen.

Kerkgemeenschap binnen Boornbergum

In Boornbergum wonen 1679 personen waarvan er ongeveer 1000 mensen naar een kerkgemeenschap gaan. Binnen Boornbergum vinden we twee kerkgemeenschappen terug: De Protestantse Gemeente van Boornbergum en Kortehemmen en de Voortgezette Gereformeerde Kerk Nederland.

De huidige Protestantse Gemeente van Boornbergum en Kortehemmen is een samenvoeging van de vroegere gemeenten van Boornbergum en Kortehemmen, waar ook de dorpen de Wilgen, Smalle Ee en de Veenhoop onder vallen. De kerk heeft in totaal 400 geboorte-, doop-, en belijdende leden. De gemeente komt iedere zondag samen in de Boornbergum. In de zomer van 2013 is het kerkje van Kortehemmen overgedragen aan de Stichting Fryske Alde Tsjerken.⁶

De Voortgezette Gereformeerde Kerk Nederland in Boornbergum is ontstaan op 8 mei 2004, uit leden van de per 1 mei 2004 juridisch opgeheven Gereformeerde Kerken Nederland (GKN) die niet meegingen met de fusie van drie kerken (Nederlandse Hervormde Kerk, Gereformeerde Kerken Nederland en Evangelisch –Lutherse Kerk) tot de Protestantse Kerk Nederland (PKN).

De voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland ging niet mee in de PKN omdat zij gereformeerd willen blijven op dezelfde wijze als zij dat tot dan toe geweest waren. Ze wilden in overleg met elkaar, maar plaatselijk zelfstandig, hun beleid bepalen.⁷ Op 1 januari 2016 kent de VGKN zeven plaatselijke gemeenten, waarvan er zes in Classis Noord. In 2015 had de VGKN 2693 leden.⁸ Ds. Kersten Jacob Bijleveld is sinds de oprichting in 2004 de voorzitter van de synode en sinds 2006 ook predikant in Boornbergum-Kortehemmen. De kerkgemeenschap kent ongeveer 600 leden.

De kerkscheuring in 2004 heeft grote impact gehad in het dorp. Binnen de geloofsgemeenschap van Boornbergum hebben gelovigen een keus moeten maken tussen de PKN en de VGKN. Om boedel, geld, onroerend goed en juridische aspecten van de fusie binnen de PKN en de kerkscheuring goed te regelen, werd een commissie van bijzonder zorg opgericht (CBZ). Deze commissie heeft in 2011 zijn eindrapport opgemaakt. In dit eindrapport verwoordt de commissie de kerkscheuring als dramatisch.

“De impact die het niet meer samen naar de kerk gaan in het dorp, in een familie, in een gezin heeft, is heel groot en raakt de diepste emotie van de mens. Niet meer onder dezelfde verkondiging van het Woord, niet meer aan dezelfde avondmaalstafel, die ons bepaalt bij het ene offer van Christus. En dat is dan onze beleving. Dieper gaat de gedachte wat het voor Christus betekent als Zijn gemeente verdeeld of gescheurd is, elkaar zelfs voor de aardse rechter ontmoet heeft”.⁹

Toen de CBZ het eindrapport aan de synode aanbood, merkte voorzitter ds. G.J. Wisgerhof op dat de commissie bij deze opdracht niet de mooiste kant van de kerk gezien heeft.

⁶ Protestantse Gemeente Boornbergum

⁷ Website Voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland

⁸ Refoweb.nl

⁹ Drs. P.J. Vergunst, De Waarheidsvriend, 2011

Infographic Boornbergum

In Boornbergum woonden op 1 januari 2015 1.679 personen. De leeftijdsopbouw zag er als volgt uit:

De inkomensverdeling ziet er als volgt uit:

€	43%
€€	41%
€€€	16%

In het dorp staan de volgende type woningen:

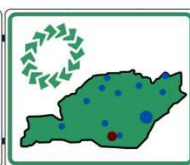
69% van de woningen zijn particulier bezit.

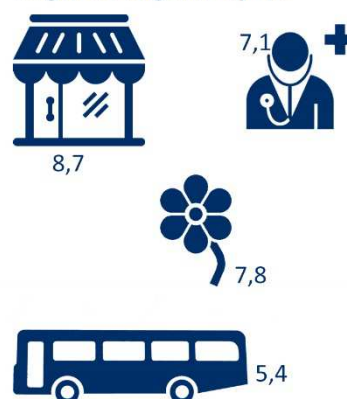
De gemiddelde prijs van een huurwoning in Boornbergum is € 541,-

De gemiddelde WOZ-waarde van een woning bedraagt € 199.000,-

Boornbergum
Boarnburgum
gem. Smallerland

Inwoners gaven in 2015 voorzieningen de volgende cijfers:

In het dorp zijn diverse verenigingen actief:

In dorphuis 't Bynt hebben de volgende partijen onderdak:

- Diverse verenigingen uit het dorp
- Peuterspelen 'De Earste Wjuk'
- Jeugdsoos Boornbergum
- Huisartsenpraktijk 'De Fundatie'
- Huisartsenpraktijk P. Stad
- Wervelwind (fysio- en manuele therapie)

't Bynt

MOS

Infographic Boornbergum | 2016

Zuidkade 62/1 | 9203 CN Drachten | 0512-515598 | www.mosweb.nl

Leefgebied Zingeving

Van nature zijn mensen op zoek naar betekenis in hun leven. Om betekenis aan het leven te geven zijn mensen meer op zichzelf aangewezen.¹⁰ Het is in toenemende mate een persoonlijke zaak geworden, zowel voor jong als oud.¹¹ Het gevolg van het tekort aan geborgenheid en onbehagen is dat mensen die zich niet goed kunnen redden zich ontheemd voelen in de geïndividualiseerde maatschappij en dreigen eenzaam te worden of in een sociaal isolement raken.¹² Niet alleen verandert de inrichting van de maatschappij, maar ook de zingevingsbronnen verschuiven in de hedendaagse cultuur. De zingevingsbronnen zijn ingrijpend veranderd door ontzuiling, ontkerkelijking, individualisering en migratie.¹³

Zingevingspraktijken kunnen zeer divers zijn. Het kan gaan om individuele handelingspatronen (van vaste, dagelijkse gewoontes tot religieuze rituelen), maar ook om deelname aan gemeenschapsactiviteiten (van bridgeclub tot kerk- of moskeegang). Zingevingsbronnen zijn al even divers. Ze kunnen aangeboden worden door de media, de overheid, en de kerk. Gevonden worden in kunst en cultuur, maar ook door mensen zelf ontwikkeld en onderhouden worden. Ze kunnen extern van aard zijn (kerkbezoek, ritueel, gebed), relationeel (verbondenheid met familie, vrienden, buurt), maar ook in de persoon zelf (zelfwaardering, eigen prestaties, persoonlijke religiositeit of spiritualiteit).¹⁴

In gesprekken met bewoners, verenigingen en professionals worden de twee kerkgemeenschappen zowel positief als negatief genoemd. Boornbergum is een kerkelijk dorp. Twee derde van de bewoners in het dorp gaat naar één van de beide kerken. Beide kerkgenootschappen ervaren een grote betrokkenheid binnen de kerk en een grote inzet van vrijwilligers voor de kerkelijke gemeenschap. Vanuit de VGKN is er een hulpdienst opgericht voor mensen die een steuntje nodig hebben, "Help yn need". Deze dienst is niet alleen voor de mensen van de VGKN maar voor iedereen in het dorp.

Kerken en scholen werken samen in gezinsdiensten en kerstnachtvieringen. Samenwerking tussen de kerken gaan voorzichtig, er zijn per jaar een aantal afstemmingsmomenten tussen de verschillende kerkraden. Op de zondag van de feestweek en rondom de kerstperiode is er afstemming.

Ook de verschillende identiteiten van de basisscholen worden zowel positief als negatief benoemd. Verschillende bewoners noemen het positief dat er iets te kiezen valt.

Naast de kerken noemt men het verenigingsleven, de sportclubs en het dorpsfeest als zeer positief. Binnen de voetbalclubs wordt nu samengewerkt tussen de zaterdagcompetitie en zondagcompetitie.

Voor de jeugdigen in Boornbergum wordt er in de vakantie een vakantiebijbelweek georganiseerd. Hier zijn ongeveer 75 deelnemers. Vanuit de school wordt er 2 keer per jaar een gezinsdienst georganiseerd. Er zijn twee aparte basisscholen, Christelijk en openbaar.

¹⁰ Westerhof en Bolmeijer, 2010

¹¹ Lange, 2007

¹² Kreuger, 2011

¹³ Lange, 2007

¹⁴ Canon Gerontologie

Knelpunten

Binnen het dorp ervaren de mensen een duidelijke scheiding van kerkgangers en niet kerkgangers. Dit gevoel wordt versterkt door de twee verschillende scholen. Ook de scheiding tussen de twee kerkgenootschappen wordt duidelijk gevoeld. Deze kerkscheuring in 2004 heeft diepe wonden in het dorp geslagen. De afscheiding van de VGKN heeft bij de PKN-leden gevoelens van afwijzing en minderwaardigheid los gemaakt. De samenwerking tussen de twee kerken gaat niet soepel. De geloofsbeleving is sterk, een deel van de bewoners groet niet op zondag.

Activiteiten die georganiseerd worden door de kerken lopen goed, echter de activiteiten die door 't Bynt en diverse verenigingen worden georganiseerd krijgen steeds minder bezoekers en vrijwilligers. Ook Kinderspul heeft moeite met het vinden van vrijwilligers, terwijl de kinderbijbelweek (herfstvakantie) 75 kinderen ontvangt en 60 vrijwilligers heeft.

Kansen

Meer samenwerken tussen de twee verschillende kerken gaat niet vanzelf, maar er liggen kansen in het zoeken naar overeenkomsten. Beide kerken geven aan dat ze ook binnen het dorp een verbindende factor willen zijn, of dorpsbewoners nu naar de kerk gaan of niet. De PKN-kerk organiseert jaarlijks een herdenking voor alle overledenen uit het dorp. In overleg met betrokkenen van niet kerkelijken worden ook hun dierbaren herdacht tijdens de dienst. De kerk is daarnaast opgenomen in de Tjerkepaed monumenten route om iedereen in de gelegenheid te stellen gebruikt te maken van de kerk als plek van ontmoeting of bezinning. De VGKN-gemeente biedt hulp voor bewoners uit het dorp, maar deze wordt in de praktijk voornamelijk door gemeenteleden gebruikt. Hier zou door samenwerking meer door het hele dorp gebruik van gemaakt kunnen worden.

Meer samenwerking tussen de beide scholen is een kans om het dorp meer met elkaar te verbinden. Een samenwerking tussen scholen, sport en dorps huis wordt gezien als een kans om activiteiten meer met elkaar te verbinden en een duidelijkere centrumfunctie binnen het dorp te realiseren.

Wonen, het recht van een dak boven je hoofd, is één van de eerste levensbehoeftes. Niet alleen een deugdelijk huis maar ook de woonsituatie is van belang. Hoe ziet het dorp er uit: zijn er voorzieningen, activiteiten in een wijk, hoe is het contact met de burens? Men moet zich thuis voelen, geborgen voelen, op een plek waar hij of zij de regie kan voeren.

Kernbegrippen zijn: huisvesting, buurt of dorp, vervoer, huishoudelijke dagelijkse levensverrichtingen en voorzieningen.

Bewoners van Boornbergum zijn tevreden over het wonen in het dorp. Er is weinig verloop van de huurhuizen en de bewoners wonen lang in hetzelfde huis. De bewoners ervaren de groene omgeving positief. De natuur in en rondom het dorp is bosrijk en er is een verscheidenheid aan wandel-, ruiters- en fietsroutes. Jongeren willen graag in Boornbergum blijven wonen. Zij vinden het er fijn en zolang studie en werk het toelaat willen ze graag blijven. Ze kunnen makkelijk met de bus en op de fiets in Drachten komen.

In Boornbergum is er een diversiteit aan sociale huur- en koopwoningen en een gemêleerde bevolking. Dit is toegenomen door de nieuwbouw. De bereikbaarheid van het dorp is gunstig, er is een goede aansluiting op de A7 en de verbinding naar Drachten is kort. In het dorp zijn veel voorzieningen aanwezig zoals een supermarkt, benzinepomp en eetgelegenheden. De bewoners kunnen veel verschillende hobby's en sporten uitvoeren in en nabij Boornbergum.

De twee basisscholen werken samen en hebben gezamenlijke activiteiten, zoals het koningsontbijt en het voorlezen in het dorps huis.

Knelpunten

De geplande nieuwbouw is nog niet gerealiseerd, er zijn veel lege kavels. De populatie van het dorp verandert door het vergrote aanbod van sociale huurwoningen. Die woningen worden bewoond door niet-Boornbergumers. De nieuwe bewoners hebben geen directe binding met het dorp. Verder staan seniorenwoningen leeg of worden ze bewoond door gezinnen en niet door senioren. In de Boarnstins staan appartementen lang leeg. De doelgroep vindt de appartementen niet passen bij hun woonwensen. De Boarnstins is het enige senioren-appartementencomplex van het dorp.

Er wordt ernstige hinder ervaren door landbouwverkeer en te snel rijdend overig verkeer in de kern van het dorp, hierdoor ontstaan onveilige verkeerssituaties. Bij het kruispunt Easterbuorren-Westerbuorren en de Nijewei is het zicht erg slecht en het voelt daardoor onveilig. Bij grote activiteiten is er onvoldoende parkeergelegenheid bij 't Bynt en de eetgelegenheden, waardoor onveilige situaties ontstaan. Sinds 2008, toen de herinrichting van het dorp plaatsvond, zijn er vijftig kapotte lantaarnpalen vervangen, zo blijkt uit cijfers van de gemeente. Bewoners vinden dat de lantaarnpalen te dicht op de straat staan.

Een aantal bewoners, met name jongeren, geven aan dat de fietspaden rondom het dorp onvoldoende verlicht zijn en aan het einde van de Nijewei houdt het fietspad op, waardoor fietsers op de weg moeten rijden. In de kern ontbreken trottoirs en moeten de voetgangers op de weg lopen. Bewoners ervaren dit als onveilig.

De speeltoestellen in het dorp zijn zonder overleg met bewoners door de gemeente geplaatst. Bewoners zouden meer inspraak willen op de plaatsing van de speelvoorzieningen in het dorp.

Het onderhoud van groenstroken bij de nieuwbouw kan beter. Sommige bewoners nemen hier zelf al de regie in. Er ligt veel honden- en paardenpoep rondom het dorp, in de natuur en op de paden.

Een deel van de bewoners heeft een wens voor een gemeenschappelijke basisschool. Er is geen kinderopvang bij de basisscholen, hierdoor gaan ouders eerder naar de Drait in Drachten, daar zijn de voorzieningen bij elkaar in de buurt.

De logische route voor auto's tussen Kortehemmen en Drachten is afgesloten. Bewoners vinden dit vervelend. Ook in Kortehemmen is men niet tevreden over de inrichting van de straat door het ontbreken van voetpaden en lantaarnpalen die dicht langs de straat staan. In Kortehemmen zijn geen openbare speelgelegenheden, bewoners ervaren dit als een gemis. Het onderhoud van bermen en sloten kan beter, wanneer er gehekkeld is blijft het materiaal uit de sloten lang liggen. Ook is de afwatering bij de weilanden slecht, het water blijft staan.

Kansen

Verbinden van verenigingen ten behoeve van vernieuwen en behouden van de bestaande sportvoorzieningen. Verenigingen denken na over hun toekomst en dat is de huidige voorzieningen te behouden en te vernieuwen. Bewoners zouden de scholen en het dorpshuis willen verbinden middels een multifunctionele accommodatie. In de toekomst nadenken over een Integraal KindCentrum is ook een kans omdat dan het buitengebied beter bediend zou kunnen worden.

Dorpsbelang profileert zich onvoldoende ten opzichte van het dorp maar ook richting gemeente. Mogelijkheden rondom het thema duurzaamheid, die er vanuit de overheid geboden worden, blijven daarom onbenut. De gemeente zou hierin een actievare rol richting Dorpsbelang moeten hebben. Dorpsbelang kan zich profileren door invloed uit te oefenen op woon- en leefomgeving van het dorp.

Het dorp zelf kan zich beter profileren door een informatiemarkt te organiseren, waar verenigingen, bedrijven en organisaties zich kunnen presenteren. Dorpsbelang kan nieuwe bewoners bereiken door een welkomstpakket te geven aan nieuwe bewoners van het dorp.

Bewoners moeten uitgenodigd worden om 't Bynt meer te gebruiken als ontmoetingsplek en zich hiervoor inzetten.

Het verbeteren van de verkeersveiligheid is door alle bewoners en professionals genoemd en zou in een gezamenlijke aanpak verbeterd kunnen worden. Dit geldt voor zowel Boornbergum als Kortehemmen.

Bewoners geven aan dat ze graag de lege kavels op het nieuwbouwplan willen gebruiken en na willen denken over (tijdelijke) invulling van deze kavels.

In de omgeving van Boornbergum zijn er veel fiets- en wandelpaden te vinden die volop gebruikt worden. Keerzijde hiervan is zwerfvuil. Hier zou een actie op plaats kunnen vinden.

In de nieuwbouw is de mobiele ontvangst slecht, dit zou beter kunnen. Door de bewoners wordt er een kans gezien om een buurtapp met elkaar te maken. Verder wordt er nog een glasvezelverbinding genoemd. Ook hier zou Dorpsbelang een rol in kunnen spelen.

In Kortehebben is er een wens betonrasters in de berm te plaatsen bij de weg om de berm te beschermen.

Helmblom

Nijewei

Leefgebied Financiën

Financieel verantwoordelijk zijn voor jezelf of voor je gezin vraagt een aantal vaardigheden. Het voeren van een deugdelijke administratie, overzicht in inkomen en uitgaven en verzekeringszaken, kennis waar men informatie kan halen over speciale voorzieningen, formulieren, belasting en toeslagen. Opleidingsniveau bepaalt in grote mate ook het inkomensniveau. Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het inkomen. Opleiding vergroot de kansen op de arbeidsmarkt, dus kans op een beter inkomen. Wanneer de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt, komen andere zaken naar voren, zoals de hoogte van de Algemene Ouderdomswet (AOW), zelfredzaamheid en het eigen vermogen.

Kernbegrippen zijn: inkomen, uitgaven, bestedingspatroon, administratie, verzekeringen, financiële zorg voor anderen.

In Boornbergum geven de bewoners aan tevreden te zijn over hun algemene financiële situatie, maar er wordt wel een verschil tussen burgers met een hoog en lager inkomen ervaren door professionals. Het aantal mensen dat gebruik maakt van een WW uitkering of de WAO ligt lager dan gemiddeld in de gemeente Smallerland. Het aantal burgers dat aanspraak maken op een bijstandsuitkering ligt met vijf procent net onder het gemeentelijk gemiddelde. Het aantal werkzoekenden ligt ook net onder het Smallerlandse gemiddelde op zes procent. Maar liefst 69% van alle woningen is particulier bezit.

De woningcorporaties geven aan geen huisuitzettingen te hebben in het dorp. Er is weinig verloop onder de huurders. Er is wel een toename van mensen met een laag inkomen door de bouw van sociale huurwoningen. Vanuit de kerken wordt opgemerkt dat er opvallend veel tweeverdieners zijn en weinig tot geen werkloosheid onder de leden. Vanuit 'Help Yn Need', wordt praktische steun geboden, maar geen geld. De kerken organiseren gezamenlijk kerstpakketten voor de minima.

Knelpunten

De scholen merken een instroom van leerlingen van laag opgeleide ouders met lager inkomen. Dit komt tot uiting door de slechte of geen betaling van de vrijwillige ouderbijdrage.

De verenigingen willen nadenken over samenvoeging van accommodaties, maar krijgen tot nu toe weinig medewerking van de gemeente.

De risico's voor de feestcommissie in de exploitatie van hun drie jaarlijkse dorpsfeest is groot. De wet- en regelgeving op rook- en drinkbeleid zorgt ervoor dat organisaties verantwoordelijkheid hebben voor het gebruik van alcohol voor minderjarigen en roken in de tent.

Kansen

Om het risico voor de feestcommissie op boetes te verkleinen zou er een budget moeten zijn om deze te dekken.

Het geven van goede informatie over financiële mogelijkheden voor ouders met weinig inkomen.

Leefgebied Sociale relaties

Om als mens tot ons recht te komen, hebben we een veilige en vertrouwde omgeving nodig waarin we ons gewaardeerd, gezien en uitgedaagd voelen en waarin we voor anderen van betekenis kunnen zijn. Voor veel mensen bestaat deze omgeving uit de sociale netwerken om ons heen, thuis, in de buurt, op het werk of school. Deze netwerken geven niet alleen plezier en betekenis aan het persoonlijk leven, ze hebben ook een praktische functie. Binnen sociale netwerken kunnen mensen elkaar ondersteunen en samen oplossingen voor problemen bedenken.

Kernbegrippen zijn: gezin, familie, relaties en vrienden, buurtgenoten, professionele contacten, sociale vaardigheden en social media.

Bewoners van Boornbergum geven aan dat er in het dorp veel sociale contacten zijn, men elkaar begroet en zich erg veilig voelt, maar ook dat er sprake is van drie stromingen binnen de gemeenschap. De voorzieningen in het dorp en dan vooral het dorps huis, de bakker en de supermarkt vormen een duidelijke plek van ontmoeting. Ook voor bewoners van het achterland, de Sanding, Kortehemmen, Veenhoop en de Wilgen. Het driejaarlijkse dorpsfeest wordt door bijna iedere bewoner en partij die gesproken is, als erg positief ervaren. Even lijkt het een dorp volledig in harmonie.

In het dorp zijn verschillende ontmoetingsplekken voor kinderen en jongeren waaronder de speeltuinen, de schoolpleinen en de jeugdsoos.

Knelpunten

In het dorp zijn sociale relaties duidelijk aanwezig. De functies van sociale relaties: identiteit en zelfrespect, sociale integratie en sociale steun is verbonden aan de eigen groep. Er zijn duidelijk drie stromingen merkbaar waardoor mensen gevoelsmatig minder met elkaar verbonden zijn als dorp in zijn geheel. Daarnaast is door de nieuwbouw, nog een vierde groep bewoners te vinden, die nog niet een stevige sociale relatie hebben.

Het dorps huis mist de sfeer als de centrale plek in het dorp. Activiteiten worden niet altijd goed bezocht en er zijn te weinig bewoners die een actieve rol pakken in de organisatie.

Dorpsbelang profileert zich onvoldoende t.o.v. het dorp maar ook richting gemeente. Mogelijkheden rondom het thema duurzaamheid, die er vanuit de overheid geboden worden, blijven daarom onbenut. De gemeente zou hier een actievere rol richting dorpsbelang moeten hebben.

Er zijn geen speelvoorzieningen in Kortehemmen en de jongeren uit Boornbergum zouden wel een skatebaan willen. Het zou voor de sociale relaties bij de kinderen en jongeren een positieve verandering zijn wanneer de beide basisscholen meer samen gaan werken.

Verschillende groepen jongeren vanaf 12 jaar zijn op zoek naar ontmoetingsplekken.

Kansen

De kans voor het dorp zit in de verbinding, bridging en bonding¹⁵ tussen de verschillende stromingen binnen het dorp. Iedereen is dorpsbewoner van Boornbergum en daar liggen overeenkomsten. Het dorpsfeest en zijn organisatie heeft invloed op de verbinding.

Nieuwe bewoners welkom heten kan het gevoel van gebondenheid binnen het dorp versterken. Deze groep lijkt nu moeilijk te integreren. Door de huiskamergesprekken met bewoners uit de nieuwbouw, ontstaan nu initiatieven rondom groenvoorziening inrichting en een buurtevenement.

Dorpsbelang krijgt door middel van de conclusies en aanbeveling van deze dorpsanalyse handvaten om koers te bepalen waar het dorp wenst dat Dorpsbelang aan gaat werken. Deze moet vertaald worden naar concrete plannen van het bestuur richting dorp en gemeente en vice versa.

¹⁵ Robert Putnam

Leefgebied Lichamelijke gezondheid

Gezondheid kan objectief en subjectief gemeten worden. Objectief gaat het over de aard van ziektes en de beperkingen die deze meebrengen. Subjectief is hoe gezondheid beleefd wordt.

Beperkingen in het functioneren, zoals slecht horen, zien, mobiliteit en in de dagelijkse handelingen hebben natuurlijk een effect op het maatschappelijk functioneren.

Ervaren gezondheid, ook wel subjectieve gezondheid of gezondheidsbeleving genoemd, weerspiegelt het oordeel over de eigen gezondheid. Ervaren gezondheid is een belangrijk onderdeel van gezondheid. Ondanks beperkingen en chronische ziektes kan iemand zich toch gezond voelen.¹⁶

Uit het rapport Crisis, armoede en gezondheid van de GGD Midden-Nederland, is er een duidelijke relatie tussen gezondheid en een laag sociaal economische status (SES). SES en gezondheid beïnvloeden elkaar. Slechte leefomstandigheden (tocht en vocht in slechte behuizing), structurele ondervoeding, verwaarlozing van het gebit, leefstijl (roken, alcohol en koolhydraatrijk dieet) komen meer voor bij mensen met een laag SES. Daarnaast kan een slechte gezondheid met beperkingen het risico van armoede vergroten. Hoge kosten voor gezondheid en niet in staat zijn om te werken.

Kernbegrippen zijn: eten en drinken, sport, bewegen, zelfzorg, fysieke conditie, ziekte en handicaps.

Op het terrein van lichamelijke gezondheid is men over het algemeen erg tevreden in Boornbergum. Zowel bewoners als ook de professionals merken op dat het, naast uiteraard de gebruikelijke hoeveelheid voorkomende ziekten, over het algemeen goed gesteld is met de gezondheid. Ook valt op dat bijvoorbeeld onder kinderen weinig sprake is van overgewicht. Kinderen zijn actief bij diverse sportverenigingen en spelen veel buiten. Op de scholen is wekelijks extra aanbod op het gebied van sporten in samenwerking met het Sportbedrijf.

Qua gezondheidsvoorzieningen heeft het dorp geen klachten. De huisartsenpost en de medicijnenuitgifte zitten samen met de fysiotherapeut, de podoloog en de thuiszorg onder een dak, in het gezondheidscentrum “Goed”.

In het dorp zijn voor de oudere bewoners specifieke seniorenwoningen beschikbaar. Door Thuiszorg de Friese Wouden wordt een beweegprogramma aangeboden voor bewoners uit het dorp, maar het vindt plaats in Drachten.

Er is veel voor de jeugd te doen op het gebied van sport. Hierin is voldoende keus. Er is voor de kinderen veel ruimte om buiten te spelen en er zijn ook weinig kinderen met overgewicht. Op donderdagmiddag komt Sportbedrijf Drachten voor naschoolse activiteiten.

Knelpunten

De seniorenwoningen staan momenteel reeds lange tijd leeg. Het aanbod lijkt niet voldoende aan te sluiten bij de doelgroep. Bewoners ervaren de appartementen als klein. Het beweegprogramma van Thuiszorg De Friese Wouden voor hun cliënten wordt alleen in Drachten aangeboden.

De sportverenigingen willen zich met name ook in gebouwen verenigen. De gemeente lijkt tot op heden weinig te doen met deze wens.

¹⁶ Nationaal Zorgkompas Volksgezondheid

Kansen

Het is een mogelijkheid om de sportactiviteiten met beide scholen tegelijk te organiseren zodat ze meer samen kunnen doen op een ontspannen manier.

Het aanbod van Thuiszorg De Friese Wouden zou wellicht meer deelnemers kennen wanneer het in eigen dorp aangeboden wordt. Het dorp heeft een AED, maar bewoners zouden meer/beter geïnformeerd kunnen worden. Het dorp moet duidelijk maken welke wensen er zijn op het gebied van sportvoorzieningen en naar aanleiding daarvan in gesprek gaan met gemeente over de toekomst.

Leefgebied Psychische gezondheid

Volgens de WHO¹⁷ voelen psychisch gezonde personen zich goed, autonoom en competent. Ze verwezenlijken de eigen intellectuele en emotionele mogelijkheden. Er is sprake van succesvol functioneren wat resulteert in productieve activiteiten, bevredigende relaties met anderen en de mogelijkheid tot aanpassen en omgaan met tegenslagen. Psychische klachten kunnen zijn; gevoelens van angst, depressie, slaapverstoring of stress.¹⁸ Kernbegrippen: gezondheid, communicatie, kansen zien, benaderbaar, zelfregie, zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en gezien worden.

Kernwaarden zijn: welbevinden, zelfzorg, autonomie, ziekte en handicap.

Het dorp heeft, vindt men, weinig zorgen over een slechte geestelijke gezondheid bij hun bewoners. Men verwacht echter wel dat die er zullen zijn. Bewoners hebben zorg om elkaar. Vanuit de beide kerken zijn er een aantal ouderlingen actief in het dorp.

Knelpunten

Er is meer behoefte aan ouderlingen. Zij richten zich o.a. op zieken, alleenstaanden en mensen die verlies lijden. Er is een toename van ouderen en daarbij een toename van bewoners die, door verlies van allerlei aard, te maken krijgen met eenzaamheid.

Kansen

De huisbezoeken worden nu door ouderlingen vanuit de kerk gedaan maar zouden wellicht ook buiten de kerkgemeenschap ingericht kunnen worden. Het zou de moeite waard kunnen zijn om te onderzoeken of er behoefte is aan een Gastendag+ in het dorp.

¹⁷ World Health Organization

¹⁸ Nationaal Kompas Volksgezondheid

Leefgebied Werk en activiteiten

Hoofdfunctie van werken is dat er geld verdiend wordt voor levensonderhoud en er een zekere economische zelfstandigheid is. Wanneer de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt, heeft het opgebouwde vermogen een belangrijke rol bij het huidige inkomen. Werk, vrijwilligerswerk en activiteiten zorgen ervoor dat men in een sociale omgeving integreert, het heeft effect op de persoonlijke ontwikkeling van mensen. Er toe doen, gezien worden, een rol hebben in een groep, er wordt op je gerekend, je moet voldoen aan verwachtingen van de omgeving. Het dwingt mensen in een ritme en geeft structuur.¹⁹ Opleiding vergroot de kans op de arbeidsmarkt, dus op een beter inkomen.

Kernbegrippen: werk (betaald of onbetaald), dagactiviteiten, activiteiten, opleiding en scholing en vrijetijdsbesteding.

Het aantal werkzoekenden in Boornbergum ligt lager dan gemiddeld in Smallerland. Zes procent van de inwoners is als werkzoekend geregistreerd. In Boornbergum wonen vooral forensen. Het dorp beschikt ook over een aantal winkelvoorzieningen en zelfstandige ondernemers en daarmee over banen in het dorp. Boornbergum heeft een druk verenigingsleven met acht culturele verenigingen, twaalf sociaal-maatschappelijke verenigingen en dertien sportgroepen, waarvan een aantal bestuurlijk verenigd zijn, waaronder voetbal, tennis, jeu de boules, koersbal, klaverjassen, biljarten en bridgen. Daarnaast vindt er jaarlijkse Kinderspul plaats, is er een Bijbelweek voor kinderen en eens per drie jaar is er een dorpsfeest waar bijna alle inwoners aan meedoen. Beide basisscholen kennen ook tal van activiteiten. In 't Bynt vinden diverse verenigingen en activiteiten onderdak.

Knelpunten

't Bynt wordt niet heel druk bezocht. De verenigingen voelen zich niet gehoord door de gemeente. De relatie tussen de verenigingen en het dorp vraagt aandacht en moet verbeterd worden. Een praktisch voorbeeld is dat de sportclub onderhoud wilde plegen aan de velden en toen geadviseerd werd gebruik te maken van voetbalvelden in Drachten.

Samenwerking tussen verenigingen in het dorp is niet altijd vanzelfsprekend en het vraagt veel zorgvuldigheid.

Het memobord van Dorpsbelangen bij 't Bynt voldoet niet altijd aan de verwachtingen omdat deze niet actueel is. Bewoners vinden het wel een goede manier om informatie te verkrijgen. Veel verenigingen zijn inmiddels ter ziele gegaan door een gebrek aan leden en door een gebrek aan vrijwilligers. De gymzaal is recent opgeknapt maar voldoet niet aan de wensen van de sportvereniging. Een bibliotheek wordt gemist. Bewoners ervaren dat communicatie vanuit Dorpsbelangen niet optimaal is en dat de website verouderd is.

Kansen

Het verbinden van verenigingen om zo sportvoorzieningen te behouden en te vernieuwen. Door beter samen te werken ontstaat er een sterkere positie ten opzichte van gemeentelijke plannen en beleid.

Een andere kans die genoemd is, is het opzetten van een duurzaamheidsprojecten voor het dorp. Dorpsbelangen zou een peiling kunnen houden onder dorpsbewoners of daartoe een initiatief gestart moet worden.

¹⁹ Cok Vrooman, Sociaal Cultureel Planbureau

De jeugdsoos is nu voor jongeren tot 16 jaar. Er is onvoldoende duidelijk of er voor de oudere jeugd voldoende activiteiten zijn in het dorp.

In het dorp is er de wens om een MFC te realiseren met daarin beide scholen, sportaccommodatie en het dorpshuis.

Sporthal Tijmen de Boerwei

Conclusie en aanbevelingen

Conclusies:

Het dorp Boornbergum heeft de kenmerken van alle vijf vormen van het platteland. Zowel het elitaire, de gesloten, het woon, het stads en het dorpse platteland zijn terug te vinden in het dorp. Door deze kenmerken ontbreekt het aan verbinding in het dorp. Door de scheuring van de kerk en de nieuwbouw die aan één kant van het dorp gesitueerd is, voelen bewoners zich niet verbonden met elkaar. Bewoners geven aan dit te missen.

Tijdens het driejaarlijks terugkerende gezamenlijke dorpsfeest lijkt deze scheiding minder sterk te zijn en beleven de bewoners het dorp meer als een eenheid. Gezien de verschillende karakters die passen bij de verschillende dorpsvormen, is het wenselijk te kijken naar gezamenlijke en verbindende initiatieven.

Het verkeer en dan met name de splitsing Nijewei, Easterbuorren en Westerbuorren wordt door iedereen benoemd als problematisch. Voor de straten geldt dat men de inrichting en het gebruik ervan onveilig vindt. Dit wordt versterkt door het te snel rijden van het normale verkeer en het grote en hardrijdende landbouwverkeer. Schoolgaande kinderen geven aan dat het zicht vanaf de zijstraten slecht is. Hierdoor voelen zij zich onveilig wanneer zij van en naar school gaan.

Het dorp met zijn verenigingen krijgt onvoldoende gehoor bij de gemeente. Plannen voor ontwikkelingen en nieuwe initiatieven krijgen geen vervolg. De relatie met de gemeente moet verbeteren en de gemeente moet zich realiseren dat het dorp, dorp wil blijven en daarmee ook voorzieningen in stand wil houden en daar niet voor wil uitwijken naar Drachten.

De sportverenigingen en de scholen hebben te kampen met terugloop. Bewoners wensen voorzieningen in het dorp te behouden.

Het dorpsbelang heeft middels deze analyse het voortouw genomen om een nieuwe visie op haar taken te maken. In 2017 zal duidelijk worden welke koers Dorpsbelang gaat volgen. Korte hemmen wordt door Dorpsbelang en bewoners van het gebied gezien als onderdeel van Boornbergum.

Aanbevelingen:

- Om de samenhang tussen de bewoners te versterken is op de volgende onderwerpen goede samenwerking mogelijk. Dit zijn:
 - het verbeteren van de verkeersveiligheid, met name waar de kinderen oversteken naar de scholen.
 - de speelvoorzieningen in het dorp
 - de inrichting van de openbare ruimte.
- Het organiseren van een G100²⁰ zou de basis kunnen vormen om te ontdekken waar en op welke manier samenwerking binnen het dorp kan plaatsvinden en welke inzet dat vraagt van Dorpsbelang richting de gemeente. G100 is een methodiek waarbij iedereen meedoet en nadenkt over de toekomst van het dorp. Het is een vorm van samenwerking waarbij alle verschillende partijen een gezamenlijk plan maken voor hun dorp. Bewoners geven het gevoel van eenheid in het dorp te willen versterken.
- Het ouderenwerk van de M.O.S. en de wijkverpleegkundigen van Thuiszorg De Friese Wouden onderzoeken gezamenlijk of er voldoende draagvlak/behoefte is voor een Gastendag+ .
- Het jongerenwerk van de M.O.S. onderzoekt de wensen van de jongeren ouder dan zestien jaar en gaat met hen in gesprek over mogelijkheden.
- Duurzaamheid is een actueel thema wat in het dorp leeft waar bewoners nog geen initiatief op genomen hebben. Het is de moeite waard wensen en mogelijkheden te onderzoeken en bewoners aan te moedigen hiermee aan de slag te gaan.
- De leegstaande kavels bieden een mogelijkheid deze een (tijdelijke) andere invulling te geven. Bewoners hebben als voorbeeld een speelveld, natuurgebied of wandelpaden genoemd.
- Mogelijkheden onderzoeken voor een Integraal Kind Centrum en/of een Multifunctioneel Centrum is wenselijk om voorzieningen te behouden en eventueel uit te breiden met meer kansen en mogelijkheden voor het dorp en de omliggende regio.

²⁰ <http://g1000.nu>

Bijlage 1: Bundeling van gesprekken met dominees, bewoners, zorgprofessionals, wijkprofessionals en verenigingen

Zingeving					
	Dominees	Bewoners	Zorg/welzijn professionals	Wijkprofessionals	Verenigingen
Positief	VGKN: grote betrokkenheid kerkleden. Inzet voor kerkelijke gemeenschap (300 van de 600) Jeugdwerk bijv., vakantiebijbelweek (50 tot 60 medewerkers), deelnemende kinderen 75. Wekelijkse dienst: in de ochtend 200 tot 250 kerkgangers, in de middag 50 tot 100. Kerken, school organiseren 2 keer per jaar een gezinsdienst. Beide dominees gaan wisselend voor in de gezinsdienst. Invulling van de dienst i.o.m. de school. De kerstnachtvieringen worden op elkaar afgestemd. Dorpsfeest heeft samen kerkdienst Ethische zaken zijn uitgesproken.	Feestweek Dorpsfeest 2 kerken Christelijke basisschool Hulpdienst vanuit de kerk geregeld voor alle bewoners Ieder zijn eigen geloof, kerk en school	Kerken hebben gezamenlijk kerkblad 'Help yn need', vanuit de kerk Er is een kloof tussen de kinderen van de Christelijke school en de openbare school	Twee kerken en twee geestelijke leiders Verschillende sportverenigingen, -zaterdag en zondag competitie Veel buurtverenigingen, men zoekt verbinding – versierde wagens Veel verschillende achtergronden op school, Christelijke gemeenschap kiest soms ook voor openbare school Positief ingestelde mensen. Ouders van kinderen Peuterspelen hebben goed contact, hebben diverse achtergronden Bij Peuterspelen is de verdeling van kinderen met en zonder geloof niet meer zichtbaar in de groepen. Tot voor kort nog wel	Saamhorigheid tijdens de feestweek Verschillende sportclubs

	Visie op de samenleving wordt bepaald door een bepaalde, meest traditionele lezing van de bijbel PKN: 40 tot 60 bezoekers in de week, 400 zielen. Twee afstemmingsmomenten per jaar tussen beide kerkraden Laatste zondag voor de advent herdenkt de kerk zijn overledenen, maar ook de dorpsbewoners die buiten de kerk zijn. PKN kerk is dan ook open voor bezoek. Bezoekers krijgen koffie en er is klassieke muziek				
Negatief	VGKN: wel terugloop, door terugloop kinderen in het dorp Samenwerking met andere kerk loopt niet altijd soepel Ethische zaken zijn uitgesproken PKN: de geschiedenis van de kerken in het dorp hebben diepe wonden geslagen. De afscheiding van de gereformeerde kerk heeft gevoelens van afwijzing en	Zondagsrust wordt verstoord Geen gemeenschappelijke school Nog steeds 2 kerken en 2 scholen Weinig vrijwilligers voor activiteiten, bijv. kinderspul	Zitten veel bewoners in isolement, eenzaamheid, verlies, ontbreken van waarde Soms gaat de samenwerking moeizaam 'Help yn need' is eenmalig en permanent.	Dorpsfeest met versierde wagens maar 1 keer in 3 jaar Er is een duidelijke scheiding tussen kerkelijk en niet kerkelijk. Sommige bewoners ervaren dit als hinderlijk Geloofsstroming is sterk Geen begroeting op zondag Peuterspelen: geloof speelt een grote rol, bijvoorbeeld "timpe tampe tovenaars" zingen kon tot voor kort niet	Scheiding in het dorp tussen kerkgangers en niet kerkgangers. Twee aparte scholen Geen samenwerking tussen de kerken bij bijvoorbeeld feestweek.

	minderwaardigheid complex los gemaakt bij bewoners. In de beleving kent het dorp een grote en kleine kerk, maar respectievelijk 600 en 400 leden. Samenwerking met de tent kerkdienst tijdens de feestweek lukt niet. De dienst wordt nu om en om voorbereid. De bezoekers komen wel samen.				
Kansen	VGKN: zoeken naar overeenkomsten, daar liggen de kansen Mensen zonder kerk achtergrond meer verbinden PKN: de kansen liggen in de toekomst, zoeken naar overeenkomsten van iedereen. Samenwerking is moeilijk, maar samenleven kan prima. Zoeken naar gezamenlijkheid/verbinding Herdenken van de overledenen uit het dorp. Kerk inzetten als symbool, van bezinning, herdenken, ontmoeting voor iedereen. Deelnemen aan Tjerkepaed monumenten route.	Hulpdienst vanuit de kerk beter organiseren zodat iedereen hiermee bekend wordt	Permanente hulpdienst	Meer samenwerking tussen kerkelijk en niet kerkelijk	Meer samenwerking tussen kerkelijk en niet kerkelijk Niet hangen blijven in het verleden Samenvoegen van scholen

Wonen					
	Dominees	Bewoners	Zorg/welzijn professionals	Wijkprofessionals	Verenigingen
Positief	VGKN: tevreden wonen, dorps Niet grootschalig, ons kent ons Fijne voorzieningen verbindingen Drachten PKN: welvarend dorp. Mooie omgeving, opgeruimd en prettig wonen. De voorzieningen hebben een duidelijke weerwaarde voor het dorp	Groen dorp Dichtbij Drachten Goede ontsluiting op de A7 Jongeren van de jongerensoos willen graag in Boornbergum blijven wonen Voorzieningen zoals school, Peuterspelen, kinderopvang, BSO Twee scholen, er is iets te kiezen Dorpshuis 't Bynt, zaterdagmiddag café Voorzieningen in de zorg: huisarts, fysio, wijkverpleging, apotheek e.d. Goede bereikbaarheid van het dorp Goed gebied om te recreëren, fietsen, bossen, water Hondenpoepbakken Woongenot, rust Groene omgeving Nog veel jeugd in het dorp Voorzieningen op sport e.d.	Veel eigen woning Mooie omgeving, aansluiting op A7 Voorzieningen aanwezig	Nieuwbouw in Boornbergum, mooie huizen, energie zuinig, lage huurprijs Wijkje in de nieuwbouw waar mensen zelf kunnen bouwen Diversiteit in nieuwbouw tussen eigen woning en sociale huurwoning Levensbestendige woningen in Boornbergum Weinig meldingen van politie Buurt WhatsApp Grote sociale controle Gezamenlijke activiteiten op school zoals koningsontbijt en voorlezen in dorpshuis. School heeft goed contact met dorpsagent Peuterspelen : Er zitten 26 peuters op Peuterspelen. Groei t.o.v. 2 jaar geleden 4 ochtenden met 2 groepen. Ook kinderen uit de Trisken, Veenhoop en Sanding Er worden regelmatig baby's geboren in het dorp Prachtige locatie Peuterspelen Veilig dorp	Dorp is overzichtelijk voor kinderen Voorzieningen voor ouderen Middenstand in het dorp Goed restaurant Groene omgeving Prima dorpshuis Goede accommodatie voor sporten Rustige ligging van het dorp Goede uitvalswegen A7 Goede bereikbaarheid van het dorp Mooi straatbeeld .

		Gescheiden huisafval Nieuwbouw in het dorp, veel jonge gezinnen Gezelligheid op de buurt Gemêleerde bevolkingen Regiefunctie voor o.a. Sanding, Kortehemmen ed. Rustige omgeving Fries Paardencentrum Gymzaal en sportvoorzieningen Nieuwbouw Klein dorp, beperkte omvang Kortehemmen ligt in prachtig natuurgebied, vlakbij water, bos, goed recreëren Onroerend goed in Kortehemmen heeft een mooie opwaardering gehad Verkeer beperkende maatregel in Kortehemmen Kinderrijk Nette straten Bejaardenhuis in het dorp Veilig, weinig criminaliteit Middenstand in het dorp Supermarkt Gezellige buurt, Nijewei Pinautomaat, postkantoor Benzinepomp/garage Het Spijshuys			
--	--	---	--	--	--

		Mooie beplanting in Boerekrookje			
Negatief	Nieuwe bewoners bereik je niet gemakkelijk Verkeerssituatie Nijewei, Westerbuorren, Easterbuorren is gevaarlijk Te snel rijden en te beperkt zicht Veel lantaarnpalen sneuvelen	Nieuwbouw is niet af Nieuwbouw zorgt voor veranderde populatie Geen speeltuinen in Kortehemmen Speeltoestellen Eabekamp geplaatst zonder overleg met bewoners Boarnstins zijn de enige appartementen in het dorp maar voldoen niet aan woonwensen Slechte route van Kortehemmen naar Drachten Geen speeltoestellen in Kortehemmen Onderhoud bermen en sloten. Materiaal uit de sloten blijft lang liggen Afwatering Kortehemmen Plaatsing straatlantaarns te dicht op de straat in Kortehemmen Geen gemeenschappelijke school Gymzaal is te laag voor volleybal Onderhoud groenstroken in de nieuwbouw hondenpoep Slecht openbaar vervoer	Slechte busverbinding Tymen de Boer wei seniorenhuis bewoond door gezinnen	Passend toewijzen in de huurwoningen maakt dat er een populatie huurders is met weinig inkomen Weinig diversiteit tussen de huurders Sociale huurbewoners en woningbezitters op de vrije kavels mixen niet altijd even goed Seniorenwoningen aan de Boschawei worden niet verhuurd. Landbouwverkeer door de kern van het dorp. Inrichting Nijewei geeft lastige situaties Er is geen opvang nabij school, ouders kiezen dan voor de Drait School, dorps huis en sport liggen uit elkaar Verkeersveiligheid in dorp en rondom school is slecht Peuterspelen: de peuterspeelzaal in Nijbeets is gesloten	Slechte staat van gymlokaal, ook te klein Geen echt dorpscafé Grootschalige nieuwbouw. Nieuwe bewoners zijn niet echt betrokken in het dorp Parkeren bij 't Bynt en Het Spijhuys Te hard rijden door het dorp Nijewei onveilig Bevolkingssamenstelling verandert door de nieuwbouw Geen kunstgrasveld

		Gemeente is redelijk onbekwaam in subsidiekansen duurzaamheid en vuilverwerking Het ontbreken van de trottoirs. De Krite is op avond slecht verlicht Eind Nijewei mist fietspad Geen dorpskern, voorzieningen liggen ver uit elkaar Parkeren bij de snackbar is een probleem Dubbel parkeren Westerbuorren bij drukte Spijshuys en dorpshuis Klinkerweg trilt erg Paardenpoep Dykfinne is onveilig Er is veel sluipverkeer naar Drachten en de autoroute naar Drachten is beperkt. Drachten komt te dichtbij Afsluiting van de Postlaan Hard rijden van automobilisten Realiseren van speelvoorzieningen Kortehemmen Vracht en zwaar agrarisch verkeer door de kern van Boornbergum Inrichting speeltuin			
--	--	--	--	--	--

		Geen leuke speelplekken, hangplekken voor oudere jongeren Fietspaden zijn onvoldoende verlicht Lege kavels in de nieuwbouw Slecht mobiel bereik in de nieuwbouw Toename van zwerfvuil Bij gladheid wordt alleen de hoofdroute gestrooid			
Kansen	VGKN: nieuwe bewoners bereiken middels welkomstpakket. Rustiger rijden verkeer deelnemers uit eigen dorp PKN: kansen voor symbolische verbinding. Bijv. vlag of wapen. Trots zijn op je dorp.	Verbinden van verenigingen ten behoeve van vernieuwen en behouden van sportvoorzieningen Duurzaamheid/energie coöperatie opzetten Realiseren van speelvoorzieningen Kortehemmen 't Bynt beter beheren in de weekenden, dorpsfunctie verbeteren Betere profilering van dorpsbelang, gemeente aanspreken op verantwoordelijkheid kennis overdracht bewoners. Bewoners aanmoedigen inzet te plegen op 't Bynt Bewustwording bij bewoners	Efterom weer open Seniorenwoning wijkt erg af van eigen woning	Voorlichting verkeersinrichting en regels. Kans op een integraal kind centrum Verzamelen van sport, school, dorpshuis kan leefklimaat verbeteren Verbeteren wandelgebied Bewoners bewust maken (VNN)	Een rondweg (Nije Nijewei) om doorgaand verkeer uit het dorp te weren. Of andere verkeer remmende maatregelen. Multifunctioneel centrum Nieuwe sporthal bij sportvelden.

		verkeersveiligheid Terugdringen van groot verkeer en sluijverkeer en het bevorderen van de verkeersveiligheid Terrein rondom de villa's tussen Boornbergum en De Wilgen samen met bewoners invullen, planontwikkeling Lege kavels in de nieuwbouw, maak het af door een andere inrichting, bos, natuur. Beter ontvangst mobielnetwerk Opruimen zwerfvuil Vuilnisbak speelbos Markt: Boornbergum laat Boornbergum zien Aankondiging maaien en onderhoud Uitbreiding van wandelpaden buitengebied Toegang tot speelveld nieuwbouw veiliger maken, aanleg bruggetje Realiseren van klimbos Zwemmen bij nieuwbouw, schoonwater Aan fietsers fietslampjes uitdelen Lantaarnpalen langs fietspad Drachten op zonnepanelen			
--	--	---	--	--	--

		Buurtapp Glasvezel Fluisterasfalt op A7 Speeltoestellen in Kortehebben Betonrasters langs de weg om bermen in Kortehebben te beschermen			
--	--	---	--	--	--

Financiën					
	Dominees	Bewoners	Zorg/welzijn professionals	Wijkprofessionals	Verenigingen
Positief	VGKN: 'Help yn need' verzorgt praktische steun, geen geld Men lijkt zich goed te redden. Veel tweeverdieners Soms inzet van diaconie, vooral materiele ondersteuning, maar geen zicht op hoeveelheid interventies Samenwerking beide kerken, kerstpakketten actie voor minima (werving actief door kerk, of eigen aanmeldingen 45 per jaar) PKN: dorp straalt welvarendheid uit. Het lijkt de mensen goed te gaan		Het gaat de mensen goed	Woningbouwcoöperaties geven aan dat de straten die verhuurd worden een stabiel patroon geven, geen huisuitzettingen Sociale controle is groot Op de Boarne zijn de ouders middelbaar tot hoog opgeleid, op de Finneblom instroom van lager opgeleide ouders Peuterspelen: kinderen komen uit alle lagen van de bevolking. Grote groep midden inkomens. Te weinig zicht op zorgelijke situaties	
Negatief	PKN: een enkele keer biedt de diaconie hulp		Niet in beeld	Woningen in nieuwbouw Boornbergum zijn erg geschikt voor laag inkomen. Bewoners ervaren een groot verschil tussen arm en rijk Steeds meer leerlingen waar sprake is van minder inkomen Bij de Boarne 3 gezinnen (van de 103) geen vrijwillige bijdrage betaald, bij de Finneblom zijn dat er 12 (van de 72)	Weinig medewerking vanuit de gemeente om mee te denken over nieuwe accommodatie

				Peuterspelen: er worden geen huisbezoeken meer gedaan. Hierdoor is er minder zicht op de situatie van het kind en gezin.	
Kansen				Bij niet betalen ouderbijdrage, ouders informeren over mogelijkheden c.q. oplossingen Peuterspelen: invoeren van huisbezoeken	Sluitende begroting voor dorpsfeest. Er moet nu geld bij om het risico op boetes door gebruik van alcohol door minderjarigen

Sociale relaties					
	Dominees	Bewoners	Zorg/welzijn professionals	Wijkprofessionals	Verenigingen
Positief	VGKN: bij ziek zijn sturen leden elkaar kaarten Ziek zijn staat in het kerkblad. Op verzoek gebeurt dit niet Dorpsgemeenschap waardeert de kerk Nemen ook deel aan dorpsactiviteiten PKN: de voorzieningen zijn belangrijk voor ontmoeting. De gemeenschap is gemêleerd van gezinnen, alleenstaanden, samenwonenden. Positief ingestelde mensen. Dorpsfeest is belangrijk	Gemoedelijk, men groet elkaar Veel verenigingen Dorpshuis 't Bynt Leuke dorpskrant Gezelligheid Groot achterland, dus verschillende mensen, diversiteit aan populatie Kinderrijk Dorpsfeest Veilig, weinig criminaliteit 1 keer in de 3 jaar dorpsfeest, versierde wagens. Grote bindende factor in het dorp Actieve buurtvereniging Er zijn voldoende ontmoetings- en speelplekken voor jongeren	Mensen kennen elkaar Positieve, sociale controle	Bewoners van de nieuwbouw willen aan de slag met groenstrook. Speeltuin in de buurt Burendag in de nieuwbouw Weinig mutaties in de nieuwbouw Veel gezinnen met jonge kinderen Ouders van de kinderen op de lagere school gaan positief met elkaar om. Ook met de leraren	Diverse sportverenigingen Prima dorpshuis met activiteiten Feestweek
Negatief	Nieuwe bewoners worden niet actief geworven	't Bynt mist sfeer Communicatie vanuit dorpsbelang naar de bewoners is niet optimaal, onduidelijke website en niet actueel Verminderde sociale cohesie	Nieuwe bewoners komen er moeilijk tussen Nieuwbouw heeft grote afstand tot "oude kern".	Nieuwbouw en oude kern van het dorp voelen zich niet met elkaar verbonden Ruzie in de straten van de nieuwbouw	Scheiding tussen kerkgangers en niet kerkgangers is groot, vooral op zondag Het vinden van vrijwilligers is lastig

		Aantal bezoekers aan het dorpshuis is laag Te weinig vrouwvriendelijke feestjes Drie stromingen in het dorp, openbaar, gereformeerd en hervormd Nieuwbouw zorgt voor veranderde populatie Eabekamp is een kwetsbaar buurtje, verschillende doelgroepen bij elkaar Realiseren van speelvoorzieningen Kortehemmen Memobord bij 't Bynt werkt niet naar behoren Aantal jongeren wil skatebaan in het dorp	Nieuwe bewoners worden te weinig geïnformeerd over dorpsinitiatieven	Tussen sommige bewoners van de nieuwbouw en bewoners van de vrije kavels botert het niet. Peuterspelen: opkomst bij activiteiten in het dorp is laag. Mensen verliezen contact door individualisering.	Nieuwe bewoners integreren niet in het dorp. Twee aparte scholen
Kansen	VGKN: door actief te zijn bij verenigingen in het dorp krijg je ander en meer contact Altijd verbinding zoeken met de ander PKN: inzetten op voorzieningen om sociale relaties te versterken	Behoud van basisscholen in het dorp, al of niet tezamen Realiseren van speelvoorzieningen Realiseren van plekken voor jongeren, bezoek jeugdsoos Activiteiten anders dan sport Vaker een dorpsfeest, versierde wagens, dropping, survival Kortehemmen Initiatieven ter verbetering sociale cohesie. Verminderen verzuiling door elkaar te leren kennen. Skate baan Betrekken bewoners bij inrichting nieuwbouw zowel fysiek als sociaal 't Bynt beter beheren in de weekenden, dorpsfunctie verbeteren Betere profilering van dorpsbelang, gemeente aanspreken op verantwoordelijkheid kennis overdracht bewoners	Meer informatie geven over het dorp, gericht op nieuwe bewoners Informatieborden uitbreiden, ook Poiesz	Initiatieven van burgers oppakken en verzilveren	Betere ondersteuning vanuit de gemeente en beter luisterende politiek 1 school in plaats van 2

		Buurtapp Bewoners aanmoedigen inzet te plegen op 't Bynt Organiseren van buurt BBQ Helmbloom en Boerenkrookje voor betere cohesie			
--	--	---	--	--	--

Lichamelijke gezondheid					
	Dominees	Bewoners	Zorg/welzijn professionals	Wijkprofessionals	verenigingen
Positief	VGKN: goede zorg en dichtbij, veel kerkleden werken in de thuiszorg PKN: er wordt veel gesport in het dorp. Ook veel wandelen en fietsen in en rondom het dorp. Omgeving is goed geschikt	Sportclubs Voorzieningen in de zorg: huisarts, fysio, wijkverpleging e.d Eigen gymzaal Bejaardenhuis in het dorp	Sport en spel in de omgeving, veel voor de jeugd Senioren uitje beweegprogramma	GOED (gezondheidscentrum in Boornbergum) wordt alleen maar groter. Er komen meer diensten beschikbaar. Voor ouderen zijn er seniorenwoningen beschikbaar Veel buitenspelen door kinderen Geen kinderen met overgewicht Donderdagmiddag komt het sportbedrijf voor naschoolse activiteiten Diverse sportclubs Peuterspelen: kinderen spelen veel buiten	Sportclubs Mooie sportaccommodatie
Negatief	PKN: voor bezoek aan huisarts moet je toch vaak naar Nij Beets	Gymzaal is te laag voor volleybal	Ouderdom Beweegprogramma niet in eigen dorp Nije wei is slecht begaanbaar	Openbaar vervoer is een probleem Dorpen raken geïsoleerd	Gymzaal te klein en oud - geen samenwerking met de gemeente voor nieuwe accommodatie sportclub
Kansen		Info AED cursus	Sport en bewegen in eigen dorp Samenwerking met de fysio	Vrijdag sportdag, scholen sporten samen i.s.m. sportbedrijf	Betere ondersteuning vanuit de gemeente en beter luisterende politiek Nieuwe gymzaal bij sportvelden

Psychische gezondheid					
	Dominees	Bewoners	Zorg/welzijn professionals	Wijkprofessionals	Verenigingen
Positief	VGKN: groot netwerk van ouderlingen en wijkdames. Jaarlijks bezoek aan alle mensen, leden van de kerk. Zieken en alleenstaanden vaker PKN: men denkt om elkaar, accepteert elkaar	Voorzieningen in de zorg: huisarts, fysio, wijkverpleging e.d.	Er zijn niet opvallend veel bewoners met ongezonde situaties Omgeving heeft zorg voor elkaar		
Negatief	VGKN: er is behoefte aan meer ouderlingen		Ouderdom	Basisschool meldt enkele zorggevallen, maar niet alarmerend. Lichte toename van zorg rondom kinderen	
Kansen	VGKN: zoeken bewoners belangrijk, vooral zieken en alleenstaanden, misschien willen leden van buiten de kerk dit ook doen.		Gastendag		

Werk en activiteiten					
		Bewoners	Zorg/welzijn professionals	Wijkprofessionals	verenigingen
Positief	VGKN: diaconie regelt 'help yn need' Middag voor oudere kerkleden worden door de diaconie georganiseerd, samen met PKN kerk Nij Beets en PKN Boornbergum Veel kerkleden ook actief in verenigingsleven van Boornbergum Binnen de kerkleden geen werklozen bekend PKN: veel mensen hebben werk en zijn erg actief als vrijwilligers. Binnen de kerk verbinden ambtsdragers (ouderlingen, diaken, kerkrentmeester) zich voor 4 jaar aan hun taak. Voor kortdurende klussen kun je mensen prima actief krijgen	Sportclubs Voorzieningen zoals school, peuterspelen, kinderopvang, BSO Dorpshuis 't Bynt Eigen gymzaal Feestweek Leuke dorpskrant Fries Paardencentrum Dorpsfeest Koersbalclub Koffieochtend in Boarnstins Kinderspul Middenstand in het dorp	Veel activiteiten zoals biljarten, kaarten, koersbal Ook in het privé veel kaarten Buurtverenigingen	Diverse sportverenigingen, ze redden zich zelfstandig Er wordt regelmatig buurtbudget aangevraagd en gehonoreerd Middenstand in het dorp, dus ook werkgelegenheid Dagbesteding voor gehandicapten en ouderen t Bynt heeft diverse activiteiten Jeugdsoos Betaalde beheerder op 't Bynt Samenwerking scholen, school voetbaltoernooi, Koningsspelen, survival, meesters en juffen tegen de leerlingen. Veel kinderen zijn lid van sportverenigingen Samenwerking kerk en school rondom kerst 3 peutertijdochtenden Peuterspelen: veel twee verdiemers. Per peuterspeelzaal is er een oudercommissie (verplicht GGD) taak: inspraak op beleid,	Sportclubs Feestweek Veel verenigingen

				klachtencommissie, beheren budget van com. Geen problemen om ouders voor de commissie te krijgen Scholen betrekken het Peuterspelen bij activiteiten zoals koningsspelen en koningsoontbijt	
Negatief	VGKN: 'help yn need' lijkt verbonden aan de kerk maar wil er voor iedereen zijn PKN: de geest van de tijd verandert. Mensen willen zich minder lang en meer op projectbasis actief inzetten voor de gemeenschap. Dit is ook binnen de kerk merkbaar Een koor lukt (nog) niet, maar van activiteit tot activiteit samen zingen wel	Geen gemeenschappelijke school Beperkte werkgelegenheid, dus forensendorp Communicatie vanuit dorpsbelang naar de bewoners is niet optimaal, onduidelijke website en niet actueel Memobord bij 't Bynt werkt niet naar behoren Gymzaal is te laag voor volleybal Geen uitrenveld voor honden Sportfaciliteiten zijn te klein en kunnen beter. Aantal bezoekers aan het dorpshuis is laag Te weinig vrouwvriendelijke feestjes Gemeente is redelijk onbekwaam in subsidiekansen duurzaamheid en vuilverwerking Gemis bibliotheek Te weinig activiteiten Weinig vrijwilligers voor activiteiten, bijv. kinderspul Mensen komen moeizaam op activiteiten af Onbekendheid jeugdsoos	Personen geven soms aan dat er niets is te doen	Terugloop van vrijwilligers Samenwerking binnen dorp is nog ongewoon, vraagt om zorgvuldigheid	Al veel verenigingen ter ziele. Gemeente mist inzicht in dorpsleven, bijv. door sportclubs te verwijzen naar voetbalvelden in Drachten

Kansen	PKN: vanuit de kerkorde wordt nagedacht over deze ontwikkelingen en wat dit betekent voor de toekomst Meebewegen met de tijd	Verbinden van verenigingen ten behoeve van vernieuwen en behouden van sportvoorzieningen en positieve beeldvorming van het dorp Duurzaamheid/energie coöperatie opzetten Meer activiteiten voor de jeugd. Yoga cursus Actie om de koffieochtend in Boarnstins ook voor bewoners van Boarnstins te laten bezoeken Boekenruil organiseren Oudere mensen persoonlijk ophalen en benaderen voor activiteiten Vrijwilligers vinden en binden aan kinderspul Informatie AED cursus Eén plek voor dorpshuis, kantine sport en gymzaal zou beter zijn 't Bynt beter beheren in de weekenden, dorpsfunctie verbeteren Kansen benutten op duurzaamheid Betere profilering van dorpsbelang, gemeente aanspreken op verantwoordelijkheid kennis overdracht bewoners. Bewoners aanmoedigen inzet te plegen op 't Bynt Markt: Boornbergum laat Boornbergum zien Promotie Skûtsje van Boornbergum Activiteiten voor ouderen MFA met beide scholen, sport en dorpshuis	Gastendag 't Bynt inzetten op doelgroep ouderen Jan Rienstra	Investeren in samenwerking scholen Keuzes maken op basis van eigen visie voordat het bepaald wordt door de overheid (scholen) Peuterspelen: toekomst op samenwerking tussen scholen en Peuterspelen	Persoonlijke benadering van mogelijke vrijwilligers Meer vertier voor oudere jeugd Betere ondersteuning vanuit de gemeente en beter luisterende politiek
--------	--	---	---	---	---

		Sleutel van het memobord bij 't Bynt bij de Bakker Realiseren van plekken voor jongeren, bezoek jeugdsoos Activiteiten anders dan sport Vaker een dorpsfeest, versierde wagens, dropping, survival Jump XI Glasvezel			
--	--	--	--	--	--

